

Vladislav Dabija, Deloitte: Acordul post-Brexit – reguli pentru schimburile comerciale cu produse de origine preferențială

Acordul comercial post-Brexit, încheiat cu doar câteva zile înainte de expirarea perioadei de tranziție, de Uniunea Europeană (UE) cu Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, stabilește modul în care se vor derula relațiile economice viitoare dintre cele două părți. Acordul se aplica cu titlu provizoriu începând cu 1 ianuarie 2021 și prevede eliminarea completa a taxelor vamale, dar numai pentru produsele care respecta regulile de origine preferențială.

Originea preferențială este conferită marfurilor importate dintr-o țară atunci când sunt obținute integral sau sunt prelucrate substanțial în acea țară, parte a unui acord de comerț preferențial. Astfel, produsele pot beneficia de taxe reduse sau zero la import.

Care sunt cele mai importante aspecte de care trebuie să țina cont comercianții vizați?

Așadar, începând din acest an, companiile implicate în astfel de operațiuni trebuie, în primul rând, să verifice care sunt taxele vamale standard aplicate de UE și Regatul Unit pentru produsele pe care le comercializează. O bună parte din statele membre ale Organizației Mondiale a Comerțului aplica tarife vamale relativ mici. Din acest considerent, este posibil ca produsele respective să beneficieze deja de taxe vamale standard zero la importul în UE sau Regatul Unit. În acest caz, bunurile expediate între UE și Regatul Unit sunt deja scutite de plata taxelor de import, iar compania nu va trebui să îndeplinească formalitățile privind originea preferențială (aplicabile la importurile UE din state terțe, pentru ca taxele vamale să fie zero) cuprinse în acord. Cu toate acestea, companiile vor fi obligate să efectueze formalitățile de import și /sau export atunci când livrează bunurile din UE în Regatul Unit sau invers.

În cazul în care există taxe vamale, companiile implicate trebuie să stabilească posibilă origine preferențială a marfurilor, pe baza regulilor de origine incluse în acord, pentru a solicita cu succes taxe vamale zero pentru un produs importat din UE sau Regatul Unit. În acest scop, este necesar să se demonstreze că produsul implicat provine din UE sau Regatul Unit din perspectiva originii preferențiale. Este important de menționat că solicitarea unui tratament tarifar preferențial este o decizie comercială care nu trebuie luată imediat. Dacă lanțul de aprovizionare a companiei nu este încă pregătit să îndeplinească toate cerințele impuse de aceste reguli, marfurile pot fi importate în UE sau Regatul Unit cu taxe vamale nepreferențiale/standard cu posibilitatea de a solicita cota preferențială (zero) în termen de trei ani de la momentul importului.

În acest demers comercial, companiile interesate trebuie să urmeze câțiva pași. Primul constă în analiza codurilor de clasificare tarifară vamală pentru produsele pe care urmează să le importe/exporte și verificarea regulilor de origine preferențială. Cei care comercializează produse precum fructe proaspete, legume, animale vii, resurse naturale trebuie să demonstreze că acele produse sunt extrase, cultivate sau recoltate în UE sau Regatul Unit pentru a fi considerate „obținute în întregime” de acolo și scutite de taxe vamale.

Cei care comercializează produse fabricate/prelucrate trebuie să stabilească dacă acestea au fost transformate suficient în UE sau Regatul Unit. Dacă tipul de procesare a produselor este încadrat în categoria „operațiuni minime”, înseamnă că este insuficientă pentru a conferi originea produsului. Lista cu operațiunile minime, cum ar fi „simpla asamblare a părților”, este cuprinsă în acord.

Dacă tipul de prelucrare sau fabricație care are loc în UE sau Regatul Unit depășește nivelul de „operațiuni minime”, produsul trebuie să îndeplinească și cerințele cuprinse în „Regulile de origine specifice produsului” cuprinse în acord. Aceste reguli stipulează ce fel de transformare trebuie să aibă loc cu materialele neoriginare

utilizate la fabricarea produsului exportat pentru ca acesta sa poata beneficia de cota zero la taxele vamale. În plus, în acord sunt specificate și contingentele de origine, alternativele la regulile de origine specifice produsului și regulile tranzitorii specifice produsului aplicabile acumulatorilor electrice și vehiculelor electrificate.

Cum se dovedește originea produsului?

Dupa ce s-a stabilit ca produsul în cauza îndeplinește regula de origine preferențiala, comerciantul trebuie sa se informeze cu privire la modul în care trebuie sa faca cererea de origine preferențiala la importul sau în UE sau Regatul Unit. Acordul permite comercianților sa solicite taxa vamala preferențiala pe baza atestatorilor de origine (constând într-o declarație a furnizorilor înscrisa pe factura) sau a informațiilor pe care le deține importatorul. În ambele cazuri, cererea de origine preferențiala trebuie sa se bazeze pe informațiile și documentele suport care susțin originea solicitata.

Astfel, pentru a fi în masura sa revendice cu succes originea preferențiala, comercianții sunt sfatuiți sa ia în considerare întregul lanț de aprovizionare/procese de fabricație: de unde provin materialele utilizate la fabricarea produsului, ce entitate din lanțul de aprovizionare cunoaște procesul de fabricație la care a fost supus produsul și poate face o declarație privind originea, care este responsabilul pentru vamuirea marfurilor (acesta din urma este, în general, responsabil cu dovedirea originii marfurilor).

Pentru a atesta originea pe documente comerciale la importul în Regatul Unit, exportatorii din UE trebuie, în general, sa fie înregistrați în sistemul REX (Sistemul exportatorilor autorizați). Însa pentru marfurile cu o valoare mai mica de 6.000 de euro nu este necesara înregistrarea REX. La importul în UE, exportatorii din Regatul Unit trebuie sa prezinte un atestat de origine ce include numerele lor EORI (numar de înregistrare si identificare a operatorilor economici) din Regatul Unit.

O alternativa la un atestat de origine este revendicarea preferinței pe baza informațiilor pe care le deține importatorul. În acest caz, exportatorul nu trebuie sa faca declarații oficiale cu privire la statutul originar al marfurilor. Cu toate acestea, exportatorul sau producatorul ar putea fi obligați sa furnizeze importatorului informații care sa susțină originea produsului.

În cazul procesarii și fabricarii produselor, acestea trebuie sa aiba loc, în principiu, pe teritoriul UE sau al Regatului Unit pentru ca produsul sa fie considerat de origine preferențiala. Exista, totuși, excepții pentru bunurile returnate. Mai mult, chiar daca acordul permite transportul produselor catre state terțe, pentru a fi expuse sau depozitate acolo, acestea își pot pastra statutul de origine preferențiala numai daca nu au fost modificate în statul terț respectiv. Autoritățile vamale pot solicita o dovada în acest sens.

Nu în ultimul rând, este extrem de importanta stabilirea unui proces de control al originii și a unei administrari adecvate pentru a demonstra originea preferențiala a bunurilor comercializate. În aceasta privința, trebuie sa se țina cont de faptul ca cerințele/perioadele de pastrare a înregistrarilor pot fi diferite în cadrul pașilor la acord și, de asemenea, pot varia în funcție de statele membre ale UE. Acest aspect este important în cazul controalelor/verificarilor efectuate de autoritățile vamale competente.